

Література:

1. Артюхина А.И., Марымова Е.Б., Македонова Ю.А., Фирсова И.В. Интерактивный метод обучения в медицинском вузе на примере ролевой игры // Успехи современного естествознания. – 2014. – № 4. – с. 122-126.
2. Бєліков О.Б., Струк В.І., Ватаманюк Н.В. Якісна медична освіта в Україні та напрямки її оптимізації // Вісник проблем біології та медицини. – 2020. – Вип. 4 (158). – с. 219 – 221.
3. Гай Л.А., Сухін Ю.В., Венгер В.Ф., Муксен Сайед, Сердюк В.В. Сучасні методи викладання медичних дисциплін у вищій школі // Медична освіта. – 2016. - №1. - с. 15-18.
4. Думанский Ю.В., Удод А.А., Косарева Л.И., Мороз А.Б. Перспективы внедрения интерактивных методов обучения на кафедрах стоматологического профиля // Стоматологическая наука и практика. – 2014. - №2. – с. 47-53.
5. Кудрявая Н.В., Уколова Е.М., Молчанов А.С., Смирнова Н.Б., Зорин К.В. Врач-педагог в изменяющемся мире: традиции и новации / Под редакцией академика РАМН, проф. Ющука Н.Д. – М: ГОУ ВУНМЦ МЗ РФ, 2001. – 304 с.
6. Сарсенбаева С.С. Рамазанов Ш.Х. Баймаханова Н.Т. Активные методы обучения в медицинском вузе: Учебное пособие. – Алматы, 2011.
7. Січкарук О. І. Інтерактивні методи навчання у вищій школі: навч.-метод. Посіб. / О. І. Січкарук. – К.: Таксон, 2006. – 88 с.
8. Ступина С.Б. Технологии интерактивного обучения в высшей школе: Учебно – методическое пособие. – Саратов: Издательский центр «Наука», 2009. – 52 с.

Валентина Александрова
(Київ, Україна)

СТОРИТЕЛІНГ ЯК СКЛADOVA КУЛЬТУРОЛОГІЧНОГО ПІДХОДУ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОГО УРОКУ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

У своїй професійній діяльності вчитель-словесник в середньому проводить 25 тисяч уроків. А у процесі підготовки і проведенні уроку йому доводиться вирішувати найскладніші питання сучасної педагогічної теорії і практики.

Урок слугує своєрідним полігоном для перевірки різних типів навчання: від догматичного і пояснювально-ілюстративного до проблемно-розвивального, піддаючись впливу новаторських методів і засобів навчання. Це «жива клітина» навчально-виховного процесу. Він несе в собі індивідуальне уявлення про культуру, відтворюючи думки і традиції соціальної групи, яку він представляє.

Не секрет, що останнім часом у сфері освіти проявляються негативні соціокультурні чинники та протиріччя: недостатній культурний рівень деяких учнів і їх сімей; низький рівень матеріальної бази багатьох навчальних закладів, що утруднює якісну організацію культурної діяльності; низький рівень культури спілкування, культурної грамотності основної маси випускників, які в подальшому житті не можуть забезпечити своєю працею необхідну високу культуру сучасного виробництва і необхідної якості життя.

Культура сучасного уроку з мови починається з учителя. Учитель є основним носієм певної культури, несе в собі індивідуальне уявлення про культуру. Він будує урок відповідно до особливостей культурного простору часу, в якому він живе. Йому доводиться бути гнучким при стосунках з учнем: вислухати, зрозуміти його, вчасно підказати, зупинити, попередити, постаратися переконати.

Як би не намагалися порівнювати вчителя з учнями, він як був, так і залишається головною дійовою особою на будь-якому уроці. Тому що він – старший, мудріший, за ним знання, досвід розуміння і застосування цих знань.

Від уроку української мови тягнуться сотні незримих зв'язків до позакласної та позашкільної роботи, до взаємин вчителів і батьків, до відносин в педагогічному колективі, до змісту і спрямованості методичної роботи і культурної атмосфери в школі.

Культура сучасного уроку мови – це, перш за все, практична спрямованість на вироблення мовних навичок; широке використання активних форм навчання; концентричне вивчення матеріалу (етикет, мовний етикет, ведення діалогу, монологічне мовлення тощо): перехід від продуктивних до рецептивних прийомів вивчення предмета в старших класах; навчання аргументації і толерантного ведення суперечок і дискусій; грамотне використання технічних засобів навчання (відеоаналіз і відеозйомки) тощо.

Що необхідно зробити вчителю, щоб уникнути одноманітності на уроках з мови та розвинути комунікативну компетентність учнів покоління Z? Насамперед – створення простору дидактичної ситуації через ситуацію відкритості, ситуацію успіху, ситуацію підтримки, ситуацію комунікації.

Пропонуємо на уроках у старших класах використовувати метод сторітелінгу, або розповідання історій, який особливо ефективний у нашу епоху новітніх технологій, коли факти, що їх мають запам'ятати учні на уроках, губляться серед інформаційного розмаїття

Сторітелінг (у перекладі з англійської story означає історія, а telling – розповідати, отже, сторітелінг – це розповідь історій) – це мистецтво захоплюючої розповіді та передачі за її допомогою необхідної

інформації з метою впливу на емоційну, мотиваційну, когнітивну сфери слухача(отже, це модернізований варіант методу розповіді).

Виділяють пасивний (вчитель розповідає історію, а учні його слухають) і активний(учень самостійно розповідає історію) сторітелінг.

За допомогою сторітелінгу можна отримати важливі результати:

- поживлення атмосфери на уроці, зняття напруженості, створення невимушеної обстановки;
- найбільш простий і швидкий шлях установлення контакту між вчителем та учнями засобом

привернення та утримання їх уваги.

Під час застосування цього методу на уроці учні вчать правильно міркувати, мислити, працювати над культурою спілкування, яка включає і культуру мови, засвоюють правила етикету, поведінки, мовного етикету в різних комунікативних ситуаціях тощо. Вчителю-словеснику необхідно пропонувати теми, які цікаві насамперед дітям. Наприклад, про їхнє подальше навчання.

Як правило, сучасні випускники мріють продовжити освіту у вищих навчальних закладах. А чи вони знають, що таке університет? Наводимо, як приклад, тему, яка була запропонована на занятті з культури усного і писемного мовлення студентам Київського університету імені Бориса Грінченка і есе студентів.

Отже, тема - “Університет, у якому я навчаюсь”

1. Я дуже зраділа, коли дізналася, що мене прийняли до омріяного університету імені Бориса Грінченка та ще й на бюджет!

2. До початку навчання залишалось ще кілька тижнів, а я вже уявляла студентське життя й не могла дочекатися першої зустрічі з одногрупниками. Коли настав день посвятити, я так поспішала, що приїхала на годину раніше! Чекаючи на інших за чашечкою кави, я читала дружні й милі повідомлення в чаті нашої групи і вже розуміла, як мені пощастило -- люди, з якими мені доведеться навчатися чотири роки, здавалися добрими, веселими і цікавими. Зустрівшись з ними віч-на-віч, я переконалася в цьому -- знайомство було надзвичайно приємним і теплим. Я відразу потоваришувала з двома дівчатами, і ще не знала, що скоро ми вирішимо стати постійною командою і всі командні завдання будемо робити разом. Зорієнтуватися в навчальному закладі нам допомогли координатори -- студенти старших курсів, що вирішили взяти нас під свою опіку. Мене дуже розчулило те, що вони справді щиро піклуються про нас і завжди намагаються в усьому допомогти. Враження від першої зустрічі з викладачами теж були позитивні, і я зрозуміла, що зробила правильний вибір, коли вирішила вступити саме до цього університету.

3. ...Допитливі, відповідальні, метушливі, веселі, молоді, неординарні... Хто вони? Їхній ранок починається з риторичного питання: «Яка в мене перша пара?» Здогадалися? Правильно, це студенти. Цього року до їх «когорт» долучився і я.

Бути студентом – просто, потрапити на бюджет – не складно, от тільки ЗНО треба скласти на високий бал. Справу зроблено, і ось я студент престижного вишу – Київського університету імені Бориса Грінченка.

Перший день навчання запам'ятався особливо. Мій піднесено-урочистий настрій не зіпсували ні дощ, ні пасажири в метро, які перевіряли гнучкість ескалатора й наступали на ноги, ні навіть забутий удома телефон.

Зайшовши до університету, я попрямував до своєї аудиторії, де стояла група моїх ровесників. Прислухався й зрозумів, що вони обговорюють якогось хлопця, який склав ЗНО з англійської на 199. Вирішив не зізнаватися, що це я, а навпаки, долучитися до їхньої дискусії. Під час нашої бесіди з'ясувалося, що він «ботан», «заучка», «зубрило», тож я вирішив підкинути дров до вогню, сказавши, що, мабуть, він узагалі якийсь телепень.

Після лекції все стало на свої місця. Одногрупники дивилися на мене неоднозначно: хтось з острахом, хтось із повагою, а хтось просто по-дружньому зацікавлено...

Іронізуючи над собою, людина стає сильнішою та впевненішою. Іноді не завадить посміятися з самого себе, подивитися чужими очима на власні вчинки, як кажуть, відчути дух авантюризму.

Студентське життя в університеті дає нам крила, на яких можна вповні відчути величний політ.

4. Цікаве питання... У мене є не менш цікава відповідь. Але, перш за все, що у наш час являє собою університет? Освітній заклад? Так! У першу чергу, для кожного – це здобуття диплома про освіту. Але для мене університет – це більше, ніж альма-матер! Це місце народження талантів, необхідних навичок та життєвих умінь. Це більше, ніж диплом. Це місце народження і формування мене як особистості та інтелектуального розвитку.

Університет – це можливість не тільки розумового збагачення, а ще й духовного та фізичного. А ще є дуже багато інших цікавих можливостей: наукова робота, гуртки, конференції, навчання за кордоном та нетворкінг. Хто незнайомий із терміном нетворкінг (анг.networking), пояснюю, що це соціальна і професійна діяльність, спрямована на те, щоб за допомогою кола друзів і знайомих максимально швидко і ефективно вирішувати складні життєві завдання і бізнес-питання, при цьому, в суті нетворкінгу міститься вибудовування довірливих і довгострокових відносин з людьми і взаємодопомога.

З-поміж усього я найбільш ціную нетворкінг за багаточисельну кількість корисних знайомств та освіту за кордоном, адже саме зараз я проходжу мовне стажування онлайн (удосконалюю свою китайську) в Пекіні.

Я вважаю, що університет – це шлях у доросле майбутнє, рушійна сила мого прогресу. Він допомагає зрозуміти, чого ти прагнеш, чого хочеш від життя. Це безцінний досвід, яким варто скористатися.

Я люблю мій університет!

Отже, як бачимо, сторітелінг – хороший спосіб мотивації для творчості, розвитку культурологічної комунікативної компетентності сучасних студентів, учнів, нарешті, модернізований варіант методу розповіді.

Література:

1. Рогальська Т. Формування культурологічної компетентності учнів 5-11 класів на уроках української мови: прагматичний аспект. //Методичний посібник. - Ужгород. - Вид-во «Гражда, 2016, 211 с.
2. Шевнюк О.Л. Культурологія. Навч.посібн/Шевнюк О.Л. – К: Знання-Прес. 2006. - 353 с.

Анна Вертіль
(Умань, Україна)

ЕТАПИ ФОРМУВАННЯ САНІТАРНО-ГІГІЄНИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ІНЖЕНЕРІВ-ПЕДАГОГІВ ХАРЧОВОГО ПРОФІЛЮ ПІД ЧАС ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Прогресивний розвиток держави пов'язаний з необхідністю провадження інноваційних підходів у процес професійної підготовки фахівців різних галузей для вирішення проблем в суспільному, економічному та політичному житті країни, що ставить перед освітньою системою конкретні вимоги та певні удосконалення системи підготовки закладів вищої освіти. Ефективний підхід полягає в орієнтації освітнього процесу на формування компетентності з врахуванням педагогічного надбання тобто певної культури, що забезпечить успішну професійну підготовку майбутніх інженерів-педагогів харчового профілю.

Специфіка професійної діяльності майбутніх інженерів-педагогів харчового профілю пов'язана з професійно-специфічними складовими, що вимагає застосування особливих педагогічних умов під час формування готовності до професійної діяльності. Передбачена ефективність та успіх формування санітарно-гігієнічної компетентності у майбутніх інженерів-педагогів харчового профілю напряму залежить від дотримання певних етапів освітнього процесу в закладах вищої освіти під час професійно-педагогічної підготовки.

Одним із ключових напрямків оновлення змісту освітнього процесу виступає формування професійної компетентності майбутнього фахівця, що тісно пов'язано з розвитком особистих професійних здібностей. Адже вища освіта України передбачає отримання сукупних систематизованих знань, умінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, інших компетентностей, здобутих у закладі вищої освіти у відповідній галузі знань за певною кваліфікацією на рівнях вищої освіти, що за складністю є вищими, ніж рівень повної загальної середньої освіти.

З позиції дослідника С.М. Ящука, компетентнісний підхід у вищій освіті пов'язаний з особистісно орієнтованим і діяльнісним підходами до навчання, оскільки торкається майбутнього фахівця й може бути реалізованим і перевіреном тільки в процесі виконання ним певного комплексу дій. Він потребує трансформації змісту освіти з перетворенням його з моделі, яка існує об'єктивно, для «всіх» майбутніх фахівців навчального процесу, на суб'єктивні надбання окремого студента, які можна оцінити [1, с. 11].

Провідним показником готовності до професійної діяльності на сьогоднішній день є професійна компетентність – інтеграційна характеристика ділових і особистих якостей фахівця, що відображає не лише рівень знань, умінь, досвіду, достатніх для досягнення цілей професійної діяльності, але і соціально-етичну позицію особистості [3, с. 113]. Компетентність інженера-педагога – це багатофакторне явище, що включає в себе систему теоретичних знань і способів їх застосування в конкретних педагогічних ситуаціях, ціннісні орієнтації педагога, а також інтегративні показники його культури (мова, стиль спілкування, ставлення до себе й своєї діяльності, до суміжних галузей знань й ін.) [4, с. 195].

Формування санітарно-гігієнічної компетентності у майбутнього інженера-педагога харчового профілю для формування санітарно-гігієнічної культури в учнів закладу професійно-технічної освіти є пріоритетним професійно-педагогічним напрямком підготовки майбутніх інженерів-педагогів харчового профілю та врахувавши результати наукового дослідження сприяли визначити наступні етапи підготовки: адаптивно-пізнавальний, компетентнісно-зорієнтований тасамостійно-результативний, що реалізовувалися в освітній процес навчання студентів напряму підготовки «Професійна освіта. Харчові технології» у закладах вищої освіти, зокрема: перший, початковий етап – Адаптивно-пізнавальний (II курс навчання у закладі вищої освіти); другий, основний етап – Компетентнісно-зорієнтований (III курс навчання у закладі вищої освіти); третій, завершальний етап – Самостійно-результативний (IV курс навчання у закладі вищої освіти).

Мета адаптивно-пізнавального етапу полягає у спрямуванні освітнього процесу на формування у майбутнього інженера-педагога харчового профілю стійкої мотивації до отримання санітарно-гігієнічних знань, що необхідні для формування санітарно-гігієнічної культури в учнів закладу професійно-технічної